

Za terenske sladokusce

JEREBICA (*Perdix perdix*)

Če bi se danes pisalo leto 1990, bi jerebico v tej rubriki uvrstil med opazovanja »V bližini doma«, ker pa se piše leto 2020, jo moram uvrstiti med opazovanja »Za terenske sladokusce«. Nekoč so se jerebice pozimi pogosto približale hišam, se držale gnojišč in še v 90-letih smo, takrat zagnani mladi ornitologi, imeli jerebico za ne ravno redko ptico celo v Ljubljani. Današnji mladi ornitologi te sreče nimajo več in se morajo presneto namučiti, da jo še najdejo v naravi, saj so srečanja s to poljsko kuro iz leta v leto redkejša. Morda so se danes zadnje kite jerebic obdržale samo še v SV Sloveniji. Trik pri zimskem opazovanju je iskanje nezasneženih travniških zaplat, ko deželo obilno pokrije sneg. Tam se jerebice rade zberejo, spomladansko poslušanje njihovega večernega oglašanja pa je pravzaprav že eksotika in privilegij brez primere. V času, ko je sneg postal prej izjema kot zimsko pravilo, je tudi jerebica postala prej velika izjema kot terensko pravilo.

besedilo: **Al Vrezec**, foto: **Simon Kovačič**

KRANJSKI JEGLIČ (*Primula carniolica*)

Znamenitež, ledenodobni endemit malega koščka naše dežele: le na dobrem odstotku in pol našega ozemlja je njegovo domovanje. Bleščeče zelene rozete, že v začetku aprila med njimi poženejo cvetna stebela z rožnatimi cvetovi, ob ustju posutimi z belim prahom. V senčnih grapah, pa tudi na travnikih ga najdemo v Trnovskem gozdu, v okolici Idrije, Iškem Vintgarju, v borovniškem Peklu, pa še kje, seveda. Kjer se družijo z lepim jegličem, avrikljem, oprasevalci poskrbijo za presečenja. Njun križanec, idrijski jeglič, *Primula x venusta*, nam postreže z vso barvno paleto med rumeno in rožnato, tako raznoliki so cvetovi posameznih rastlin. Jelenk je njegovo domovanje. Do aprila je še daleč, bo treba pokukati v knjige in na medmrežje, spleča se, pa še lažje bo počakati dan, ko se odpravimo k njemu na obisk. Zasluži si on, mi pa tudi.

besedilo: **Metka Škornik**, foto: **Aleksander Kozina**

OBMORSKI SKAKAČ (*Anurida maritima*)

Skakači so prastara skupina šesteronožnih členonožcev, saj so njihovi fosili iz devona med najstarejšimi fosili kopenskih živali nasploh. Ena izmed značilnost skakačev so pod zadek spodvihane skakalne vilice (furka). Kadar se sprožijo, udarijo ob podlago in vržejo skakača v zrak. Skok je nesmerjen in smer odvisna od naklona podlage. Na morski obali najdemo do 3 mm velike obmorske skakače, ki živijo pod kamni tik ob morski gladini (v zgornjem pasu bibavice), včasih pa se zbirajo v velikih skupinah na površini bazenčkov somornice na obali. Samci kar brez navzočnosti samic odložijo na podlago pecljate mešičke s semenicami (spermatofore), ki jih nato samice poberejo v spolno odprtino in shranijo do oploditve jajčec.

besedilo in foto: **Tomi Trilar**

